Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

X

Рег. №

ДО **Проект!**

МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Д О К Л А Д

от

РОСИЦА КАРАМФИЛОВА-БЛАГОВА – МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Относно: *Проект на Постановление на Министерския съвет (ПМС) за изменение и допълнение на Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, внасям за разглеждане проект на Постановление на Министерския съвет (ПМС) за изменение и допълнение на Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване, приета с ПМС № 256 от 13.11.2013 г., обн., ДВ, бр. 100 от 19.11.2013 г., в сила от1.01.2014 г., изм., бр. 30 от 15.04.2016 г., в сила от 16.06.2016 г., изм. и доп., бр. 47 от 5.06.2018 г., изм., бр. 60 от 20.07.2018 г., изм. и доп., бр. 2 от 8.01.2021 г., бр. 100 от 16.12.2022 г.

Причини, които налагат приемането на акта

Директива (ЕС) 2024/884 на Европейския парламент и на Съвета от 13 март 2024 година за изменение на Директива 2012/19/ЕС относно отпадъци от електрическо и

електронно оборудване беше публикувана в „Официален вестник на Европейския съюз“ на 19.03.2024 г.

Причините, които налагат приемането на предложения акт, са:

● Постигане на съответствие на действащата национална нормативна уредба с Директива (ЕС) 2024/884, относно определяне на отговорностите за финансиране на разходите за събиране, третиране, оползотворяване и екологосъобразно обезвреждане на отпадъци, образувани от фотоволтаични панели, от домакинства и извън домакинства, пуснати на пазара от 13 август 2005 г. до 13 август 2012 г. и както и за друго ЕЕО, което е в положение, сравнимо с това на фотоволтаичните панели по отношение на отпадъците както от домакинствата, така и от потребители, които не са домакинства, пуснато на пазара след 13 август 2005 г. и преди 15 август 2018 г (отворено приложно поле).

● Без да се засягат промените във финансовите задължения, въведени с Директива (ЕС) 2024/884, които са необходими, за да бъдат обхванати събирането и третирането на отпадъците от фотоволтаични панели, пуснати на пазара преди 13 август 2012 г., и на отпадъците от цялото ЕЕО от отвореното приложно поле, пуснато на пазара преди 15 август 2018 г., е важно да се гарантира екологосъобразното управление на съответните отпадъци от ЕЕО. Насърчаване на производителите, чрез индивидуални или колективни схеми за разширена отговорност на производителя, да събират и третират правилно съответните стари отпадъци от фотоволтаични панели и от ЕЕО от отвореното приложно поле.

● Съгласно член 14, параграф 4 и член 15, параграф 2 от Директива 2012/19/ЕС пуснатото на пазара ЕЕО следва да бъде маркирано, за предпочитане в съответствие с европейския стандарт EN 50419, приет от Европейския комитет за стандартизация в електротехниката (Cenelec) през март 2006 г. Посоченият стандарт е преразгледан, за да се актуализират съдържащите се в него позовавания на Директива 2012/19/ЕС. Поради това позоваването на стандарта в посочените членове беше актуализирано, за да се позовава на преразгледаната версия на европейския стандарт EN 50419, която беше приета от Cenelec през юли 2022 г.

Позоваването на стандарт БДС EN 50419 е в Приложение № 5 към чл. 6, ал. 1 от Наредбата и съответно следва да бъде актуализиран с последната издадена версия.

● Необходимост да се осигури прилагането на чл.9 от Регламент (ЕС) 2024/573 на Европейския парламент и на Съвета от 7 февруари 2024 година за флуорсъдържащите парникови газове, за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 517/2014 (Регламент (ЕС) 2024/573), съгласно който *„държавите членки гарантират, че до 31.12.2027г. задълженията за финансиране във връзка с отпадъците от електрическо и електронно оборудване, посочени в членове 12 и 13 от Директива 2012/19/ЕС, включват финансиране на възстановяването (извличането) и рециклирането, регенерирането или унищожаването на флуорсъдържащите парникови газове, изброени в приложения I и II към настоящия регламент, от продукти и оборудване, които съдържат тези газове и които са електрическо и електронно оборудване по смисъла на Директива 2012/19/ЕС и са пуснати на пазара, считано от 11 март 2024г.“*. По този начин се създава действащ финансов механизъм, който да гарантира подходящото третиране, включително оползотворяването или обезвреждането, на флуорсъдържащите парникови газове, съдържащи се в излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване.

Проектът на ПМС е разработен в изпълнение на мярка № 156 от Плана за действие за 2026 г. с мерките, произтичащи от членството на Република България в Европейския съюз.

През 2025 г. Европейската комисия образува процедура за нарушение № 2025/0301 срещу Република България за неуведомяване в срок за мерките за пълно транспониране на Директива (ЕС) 2024/884. С приемането на предложеното ПМС се цели отстраняване на нарушението чрез въвеждане в българското законодателство на изискванията на

Директивата и постигане на пълно съответствие с нея с оглед изпълнение на ангажиментите на Република България като държава членка на Европейския съюз.

Цели

Проектът на ПМС за изменение и допълнение на Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване, приета с ПМС № 256 от 13.11.2013 г., обн., ДВ, бр. 100 от 19.11.2013 г., в сила от1.01.2014 г., изм., бр. 30 от 15.04.2016 г., в сила от 16.06.2016 г., изм. и доп., бр. 47 от 5.06.2018 г., изм., бр. 60 от 20.07.2018 г., изм. и доп., бр. 2 от 8.01.2021 г., бр. 100 от 16.12.2022 г. , цели въвеждането в българското законодателство на Директива (ЕС) 2024/884 на Европейския парламент и на Съвета от 13 март 2024 година за изменение на Директива 2012/19/ЕС относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване

Директива 2012/19/ЕС на Европейския парламент и на Съвета е в сила от 13 август 2012 г. и заменя Директива 2002/96/ЕО на Европейския парламент и на Съвета. Фотоволтаичните панели, които не попадаха в приложното поле на Директива 2002/96/ЕО, бяха включени в приложното поле на Директива 2012/19/ЕС от 13 август 2012 г., чрез включването им в категория 4 от приложения I и II, както е посочено в член 2, параграф 1, буква а) от Директива 2012/19/ЕС.

В член 13, параграф 1 от Директива 2012/19/ЕС се предвижда, че държавите членки трябва да гарантират, че производителите на електрическо и електронно оборудване (ЕЕО) поемат разходите за събирането, третирането, повторната употреба, оползотворяването и екологосъобразното обезвреждане на отпадъци от ЕЕО (ОЕЕО) от потребители, различни от домакинствата, получени от продукти, пуснати на пазара след 13 август 2005 г.

Директива (ЕС) 2024/884 беше приета във връзка с влязло в сила решение по дело C-181/20 от 25 януари 2022 г. на Съдът на Европейския съюз, с което член 13, параграф 1 от Директива 2012/19/ЕС е обявен за невалиден по отношение на фотоволтаичните панели, пуснати на пазара между 13 август 2005 г. и 13 август 2012 г., поради необосновано действие с обратна сила. Съдът е постановил, че преди приемането на Директива 2012/19/ЕС законодателят на Съюза е оставил на държавите членки избора да изискват дали разходите, свързани с управлението на отпадъците от фотоволтаични панели, да се поемат от настоящия или предишния притежател на отпадъците или от производителя или дистрибутора на фотоволтаичните панели съгласно член 14 от Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета. Впоследствие законодателят на Съюза е въвел правило в член 13, параграф 1 от Директива 2012/19/ЕС, съгласно което тези разходи трябва да се поемат във всички държави членки от производителите, включително за продуктите, които те вече са пуснали на пазара докато е била в сила Директива 2008/98/ЕО. Съдът е постановил, че посоченото правило трябва да се разглежда като приложимо с обратна сила и поради това може да наруши принципа на правна сигурност, както и че такова действие с обратна сила го прави невалидно по отношение на фотоволтаичните панели, пуснати на пазара преди влизането в сила на Директива 2012/19/ЕС.

В резултат от решението на Съда член 13, параграф 1 от Директива 2012/19/ЕС беше изменен, така че да не се прилага по отношение на отпадъците от фотоволтаични панели от потребители, различни от домакинствата, които са пуснати на пазара от 13 август 2005 г. до 13 август 2012 г. Освен това, с оглед на съображенията, посочени в решението на Съда, Директива 2012/19/ЕС беше изменена и във връзка с финансирането на отпадъците от фотоволтаични панели от домакинствата, за което се прилага член 12 от Директива 2012/19/ЕС, както и във връзка с друго ЕЕО, което е в положение, сравнимо с това на фотоволтаичните панели по отношение на отпадъците както от домакинствата, така и от потребители, които не са домакинства.

Целите, които се поставят с предложения акт са спазване на правото на Европейския съюз и въвеждане в българското законодателство на изискванията на

Директива (ЕС) 2024/884 на Европейския парламент и на Съвета от 13 март 2024 година за изменение на Директива 2012/19/ЕС относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване.

Друга цел на проекта на ПМС е осигуряване на прилагането на чл. 9 от Регламент (ЕС) 2024/573 посредством включването в съществуващите схеми за разширена отговорност на производителя на задължения за финансиране на събирането, транспортирането, съхраняването, предварителното третиране, подготовката за повторна употреба, рециклирането, оползотворяването и обезвреждането на флуорсъдържащите парникови газове от отпадъци от ЕЕО, за ЕЕО, пуснато на пазара от 11 март 2024г. По този начин ще се създаде действащ финансов механизъм, който да гарантира подходящото третиране, включително оползотворяването или обезвреждането, на значителен обем флуорсъдържащи парникови газове, съдържащи се в излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване.

Очаквани резултати от прилагането на акта

Чрез изменението на наредбата се постига изпълнение на задълженията на Република България по прилагането на разпоредбите на европейското законодателство.

Очакваните резултати са:

● Разпоредби, които да гарантират спазването на принципа на правна сигурност и липсата на неоснователно обратно действие.

● Разпоредби, които да гарантират прилагането на йерархията при управлението на отпадъците.

● Гарантиране, че в случай на фалит или ликвидация на производителя бъдещите разходи за събиране, третиране, оползотворяване и екологосъобразно обезвреждане на отпадъците от фотоволтаични панели както от домакинствата, така и от ползвателите, които не са домакинства, ще бъдат покрити финансово.

● Осигуряване включването в съществуващите финансови механизми на разходите за третиране, включително оползотворяването или обезвреждането, на значителен обем флуорсъдържащи парникови газове, съдържащи се в излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване.

Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба

Предложеният проект на акт на Министерския съвет не води до въздействие върху държавния бюджет, поради което към него е приложена финансова обосновка, изготвена съгласно Приложение № 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б" от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация (УПМСНА).

За изпълнението на проекта на акт не са необходими допълнителни разходи/трансфери/други плащания по бюджета на Министерство на околната среда и водите за 2026 г. и следващите бюджетни години.

Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз

С проекта на ПМС се въвеждат изискванията на Директива (ЕС) 2024/884, поради което е изготвена справка за съответствие с европейското право.

С проекта на ПМС се осигурява прилагането на чл. 9 от Регламент (ЕС) 2024/573.

Информация за проведените обществени консултации

По проекта на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване е проведена обществена консултация, съгласно чл. 26, ал. 3 и 4 от Закона за нормативните актове, като проекта на Постановление и доклада, както и частичната предварителна оценка на въздействието и становището на дирекция „Координация и модернизация на администрацията“ в Министерския съвет по частичната предварителна оценка на въздействието са публикувани на интернет страницата на Министерството на околната среда и водите и на Портала за обществени консултации, със срок за предложения и становища 30 дни.

В изпълнение на чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове справката за отразяване на постъпилите предложения и становища от обществената консултация, заедно с обосновка за неприетите предложения е публикувана на интернет страницата на Министерството на околната среда и водите и на Портала за обществени консултации.

По проекта на ПМС е извършена частична предварителна оценка на въздействието в съответствие с чл. 20, ал. 2 от Закона за нормативните актове, която е съгласувана с дирекция „Координация и модернизация на администрацията“ в администрацията на Министерския съвет.

Документите по проекта на постановление на Министерския съвет са съгласувани по реда на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Получените становища, заедно със справка за тяхното отразяване, са приложени към настоящия доклад.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖО И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

Предвид изложеното и на основание чл. 8, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагам Министерският съвет да приеме предложения проект на Постановление.

Приложение:

1. Проект на Постановление на Министерския съвет;
2. Частична предварителна оценка на въздействието;
3. Становище на дирекция „Координация и модернизация на администрацията“ в Министерския съвет по частичната предварителна оценка на въздействието;
4. Финансова обосновка;
5. Справка за отразяване на становищата, постъпили по реда на чл. 32 – 34 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация;
6. Постъпилите становища;
7. Справка за отразяване на постъпилите предложения и становища от обществената консултация;
8. Предложения и становища от обществената консултация;
9. Проект на съобщение за средствата за масово осведомяване;
10. Становище на Работна група № 20 „Околна среда“ към Съвета по европейските въпроси.

X

РОСИЦА КАРАМФИЛОВА-БЛАГОВА
Министър на околната среда и водите